

вражень» забезпечує формування лояльності клієнтів та оптимізацію бізнес-процесів.

Література:

1. A virtual reality at H&M Group. URL: <https://hmgroup.com/our-stories/a-virtual-reality-at-hm-group/>
2. Nike запустив додаток для цифрового визначення розміру ноги і підбору взуття. URL: <https://mind.ua/news/20199703-nike-zapustiv-dodatok-dlya-cifrovogo-viznachennya-rozmiru-nogi-i-pidboru-vzuttya>
3. RFID-технологія – що це, як працює, де використовується. URL: <https://www.imena.ua/blog/rfid-technology/>
4. Virtual Models and Smart Fitting Rooms: The Future of Fashion Retail. Retail, Retail technology, Retail Design. March 20, 2025. URL: <https://caad-design.com/en/virtual-models-and-smart-fitting-rooms-the-future-of-fashion-retail>
5. Балабанова Л.В. Маркетинг: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 612 с.
6. Осієк Д. Дизайн та технології: як виглядає оновлений флагманський магазин Bershka у Мілані. Новини Асоціації ритейлерів України. <https://rau.ua/news/flagman-bershka-u-milani-foto/>
7. Офіційний сайт Zara. URL: <https://www.zara.com/ua/uk/help-center/StoreMode>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-606-8-29>

СИНЕРГІЯ ПРАВОВОГО ТА РЕЖИМНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Можаровська Наталія Олегівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри публічного права,*

факультету права та міжнародних відносин

*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ Україна*

У сучасних умовах трансформації правової дійсності зростає значення переосмислення внутрішніх механізмів правового впорядкування суспільних відносин, одним із яких є правовий режим. Він дедалі частіше розглядається не лише як галузева характеристика, а як самостійна форма організації правового впливу, що набуває особливої

ваги у сфері публічних фінансів. Попри активне використання цієї категорії в галузевих дослідженнях, її загальнотеоретичне опрацювання залишається недостатньо цілісним. Саме у сфері публічних фінансів найвиразніше проявляється синергія правового і режимного регулювання, за якої загальні нормативні засади поєднуються зі спеціальними режимними конструкціями.

Категорія «режим» може розглядатися у вузькому і широкому значеннях: як спеціальна юридична конструкція та як особливий порядок правового врегулювання суспільних відносин [1, сс. 379–388]. Правовий режим має динамічний характер, оскільки змінюється залежно від соціального середовища, цілей регулювання та системи юридичних засобів, що в сучасній науці пов'язується з еволюційністю правової системи й формуванням нових нормативних масивів у відповідь на соціально-економічні зміни [2, с. 6–12]. Саме тому режимне регулювання доцільно розглядати як гнучкий та адаптивний інструмент юридичної організації суспільних відносин, зокрема у сфері публічних фінансів.

У правовій площині режим набуває державно-владного, загальнообов'язкового та юридично гарантованого характеру [3, с. 166–171], що дає підстави розглядати його як спеціальний інструмент упорядкування суспільних відносин. Роль держави полягає не лише у встановленні нормативних приписів, а й в адаптації режимного регулювання до кризових і трансформаційних умов, що особливо важливо у сфері публічних фінансів. У цьому контексті показовим є підхід А. В. Вігирінського, відповідно до якого надзвичайні обставини здатні трансформувати правопорядок навіть без формального запровадження надзвичайних режимів [4, с. 22].

Принципово важливим є розмежування режимного регулювання за його цільовою спрямованістю, що дає змогу точніше визначити функціональне призначення відповідного нормативного порядку. У сфері публічних фінансів воно постає як результат діяльності та компетенційної взаємодії суб'єктів публічної влади, спрямованої на організацію руху публічних коштів, забезпечення фінансової дисципліни, прозорості та підконтрольності. Водночас правовий режим слід розглядати як синергетичну юридичну конструкцію, у якій поєднуються нормативна визначеність, змістове наповнення та практична реалізація регулювання. У науковій літературі він обґрунтовано осмислюється не як механічна сукупність способів правового регулювання, а як особлива організація юридичних засобів, у межах якої один із них набуває визначального значення та формує загальну спрямованість режиму [5, сс. 751–756]. Саме тому метод і спосіб правового регулювання визначають природу та специфіку правового

режиму, а в умовах спеціальних режимів забезпечують його адаптацію до нетипових умов суспільного розвитку [6, с. 71–78].

Законодавче закріплення правового режиму саме по собі не гарантує його ефективності, оскільки не виключає прогалин, колізій і дефектів юридичної техніки. Це посилює потребу в загальнотеоретичному осмисленні правового режиму як самостійної юридичної конструкції. У сфері публічних фінансів це особливо помітно на прикладі податково–митно-правового регулювання, де фінансовий обов'язок формується через поєднання загальних нормативних підстав і спеціальних режимних засобів. В умовах воєнного стану така синергія набуває адаптивного характеру, забезпечуючи баланс між публічними фіскальними інтересами та правовою безпекою зобов'язаних осіб [7, сс. 105–109].

Співвідношення правового режиму і правового регулювання виявляється у їх функціональній єдності: правовий режим є спеціально організованою формою правового регулювання, що забезпечує цільову визначеність і спеціалізовану реалізацію нормативного впливу. Вирішальним критерієм диференціації галузевих режимів є їх мета, оскільки саме вона зумовлює добір юридичних засобів, процедур і способів реалізації приписів, що особливо виразно простежується в адміністративно-правових режимах [8, с. 404–411].

Правовий режим доцільно розглядати як самостійну юридичну конструкцію, у межах якої цільова орієнтація і система правових засобів утворюють єдиний регулятивний механізм. У податково-правовій доктрині податковий режим також осмислюється як самостійна системоутворююча категорія [9, с. 41–50], тобто як форма функціональної організації податково-правового регулювання.

Методологічно режимне регулювання спрямоване не на ізольоване оформлення окремого інтересу, а на їх нормативне узгодження в межах єдиного правового порядку, що забезпечує легітимність, пропорційність і ефективність правового впливу. Це особливо виразно проявляється у сфері податкових, бюджетних і митних правовідносин, де поєднуються приватні, публічні та владно-організаційні інтереси. У теоретичному вимірі правовий режим відображає особливий порядок функціонування права й тому постає його специфічною функціональною характеристикою. Саме тому його слід розглядати як системну й динамічну юридичну конструкцію, що через поєднання матеріальних, процедурних і контрольних елементів забезпечує практичну дієвість правового впливу [6, с. 71–78].

Сучасні трансформаційні процеси та пошук нових наукових підходів до осмислення механізмів правового впорядкування актуалізують дослідження синергетичних зв'язків між правовим і режимним регулюванням. Класифікація правових режимів має значення не лише

для їх систематизації, а й для виявлення внутрішньої організації юридичного впливу. У сфері публічних фінансів правовий режим постає як інструмент нормативної організації фінансової діяльності, через який визначаються умови, процедури, обмеження та гарантії. Саме тут найвиразніше виявляється синергія правового і режимного регулювання: загальне регулювання формує нормативну основу, а режимне – забезпечує її конкретизацію та адаптацію.

У сучасній вітчизняній і зарубіжній науковій літературі правовий режим осмислюється як багатовимірна юридична категорія, загальнотеоретична визначеність якої досі не є повністю уніфікованою. У цьому аспекті правовий режим доцільно розглядати як самостійну теоретико-правову конструкцію та особливий інструмент організації правового впливу. Його природа розкривається через функціональний зв'язок із правовим регулюванням: правове регулювання формує загальну нормативну основу, тоді як правовий режим забезпечує її спеціалізовану, цільово орієнтовану реалізацію. Зміст правового режиму визначається поєднанням формально-юридичного, матеріально-правового і процесуального аспектів, метою регулювання, співвідношенням способів правового впливу та необхідністю нормативного узгодження публічних і приватних інтересів.

У сфері публічних фінансів ця взаємодія проявляється особливо виразно, оскільки саме тут правовий режим забезпечує адаптацію загальних нормативних приписів до специфіки податкових, бюджетних і митних правовідносин. У зв'язку з цим правовий режим слід розглядати як цілісну юридичну конструкцію, спрямовану на досягнення соціально значущого результату через спеціально організоване поєднання юридичних засобів у механізмі правового регулювання.

Література:

1. Можаровська Н. О. Правовий режим як категорія юридичної науки: генеза, еволюція та сучасні інтерпретації. Європейські перспективи. 2026. № 1. С. 379–388.

2. Zemko, A., & Pundor, Yu. (2021). On the emergence of new branches in the Ukrainian legal system. *Law. Human. Environment*, 12(2), 6-12. URL: <https://doi.org/10.31548/law2021.02.01>. (дата звернення 01.04.2026).

3. Яворська Н. О. Поняття соціальної функції держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Вип. 87. Ч. 2. С. 166–171.

4. Вігірінський А. В. Надзвичайні обставини як підстава формування правопорядку. Практичні аспекти легітимності. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. 2024. Вип. 86. Ч. 1. С. 22–29.

5. Цицюра В. І. Адміністративно-правове регулювання особливих правових режимів. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 2. С. 751–756.

6. Буханевич О. М., Мерник А. М., Петришин О. О. Підходи до розуміння категорії «особливі правові режими». Журнал Національної академії правових наук України. 2021. Т. 28. № 1. С. 71–78..

7. Бліхар М. М. Податково-правове регулювання в умовах воєнного стану: проблеми та шляхи вдосконалення. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 05, ч. 2. С. 105–109.

8. Юрченко В. В. Адміністративно-правовий режим: поняття та сутність. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2026. Вип. 93. Ч. 3. С. 404–411.

9. Котенко А. Податкові режими: зміст і види. Право України. 2024. № 4. С. 41–50.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-606-8-30>

ФІЗИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Надала Ольга Степанівна

*викладач кафедри фундаментальних наук,
Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного
м. Львів, Україна*

Сучасні фізичні дослідження відіграють ключову та важливу роль у розвитку суспільства, забезпечуючи тим самим створення нових технологій і інноваційних рішень. Вивчення фундаментальних закономірностей природи дозволяє підвищувати ефективність промислових, енергетичних та інформаційних систем, а також сприяє формуванню стійкого економічного та соціального розвитку суспільства. Сучасні фізичні дослідження є не лише джерелом наукових знань, а й основою для практичних застосувань, які стимулюють технологічну модернізацію та конкурентоспроможність держави на світовій арені.

Фізика є однією з базових та основних природничих наук, що формує фундамент сучасного науково-технічного прогресу. Саме фізичні закономірності та закони лежать в основі створення більшості передових